

Datum
2023-05-05
Er referens
KN 2023/02708

Till: Klimat- och näringslivsdepartementet
Enheten för branscher och industri

IF Metalls remissvar om EU-kommissionens förslag till förordning om netto-nollindustri (Net Zero Industry Act)

IF Metalls har getts möjlighet att inkomma med synpunkter angående EU-kommissionens förslag till förordning om netto-nollindustri. Vi är tacksamma för möjligheten. Våra kommentarer är av mer principiell karaktär i detta skede av lagstiftningsprocessen och vi återkommer gärna med ytterligare synpunkter under det fortsatta förhandlingsarbetets gång.

IF Metall vill framföra följande synpunkter på EU-kommissionens förordning om netto-nollindustri:

IF Metall delar EU-kommissionens ambition att bygga ett motståndskraftigt energisystem och att skala upp produktionskapaciteten av nyckeltekniker, som är avgörande för att nå EU:s klimatmål. Däremot ställer vi oss tveksamma till sifferstatta riktmärken för produktionskapaciteten samt att EU-kommissionen pekar ut ett fåtal tekniker som ska ges företräde i den lagstiftning som föreslås. Vi vill också framhålla att vår utgångspunkt är att lika villkor - level playing field - ska gälla i alla medlemsländer och att den svenska staten ska säkerställa att de beslut som tas inom EU ska gynna utvecklingen av svensk industri.

Vi har valt att kommentera de sex policyområden som EU-kommissionen anser är avgörande för klimatmålen samt förslag på mer effektiv finansiering av dessa. I det följande kommenterar vi var och en för sig nedan:

Minskad administrativ börda

IF Metall välkomnar enklare och mer förutsägbara regelverk, som kan bidra till snabbare tillståndsprövningar av produktionsanläggningar. Det är också positivt om en myndighet ska pekas ut som enda kontaktpunkt för ansökan samt att medlemsstaterna ska säkerställa att domstolar och myndigheter får tillräckligt med resurser för att klara den ökade arbetsbördan, vilket tyvärr brister i dagsläget. Samtidigt finns en oro för att de myndigheter som idag hanterar tillståndsprövningar tappar kompetens till fördel för den utpekade myndigheten, vilket i sin tur skulle kunna leda till längre processer för icke angivna verksamheter.

Vi är vidare inte övertygade om att bindande tidsramar för beslut i ärenden är rätt väg framåt, eftersom det kan leda till att tillståndsprövningar för anläggningar som inte täcks av förordningen, men skulle kunna ge samma eller bättre klimat- och miljökonsekvenser, bromsas upp.

Vi ser en risk med att ansökningar som inte klarar tidsramen ska anses som godkända kan komma kunna leda till att myndigheter i det närmaste automatiskt avslår ansökningar på grund av tids- och resursbrist.

Främja innovation

IF Metall välkomnar möjligheten att kunna främja innovation genom regulatoriska sandlådor, där nya tjänster, produkter, affärsmodeller och produktionsprocesser ska kunna testas under mindre strikta regelverk. Det är särskilt angeläget när ny oprövad teknik snabbt måste ut på marknader där lagstiftningen är hämmande och inte är tidsenlig.

Vi vill dock framhålla att regulatoriska sandlådor inte är oproblematiska och bör införas med viss försiktighet. Det vore därför klokt om införandet föregicks av en utredning med målsättningen att ta fram en modell för regulatoriska sandlådor som är effektiva och som framför allt inte missgynnar test i Sverige gentemot andra EU-länder.

Ökad tillgång till marknader

IF Metall ställer sig positiv till att medlemsstaterna genom offentlig upphandling ska kunna främja netto-nollprodukter. De konkreta förslagen är dock svåra att ta ställning till, eftersom det för oss inte är helt klart hur de tekniska förändringarna i regelverket kommer att fungera i praktiken samt om förändringarna skulle kunna komma att riskera att inverka negativt på produkter och tjänster, med samma klimat- och miljövinster, som inte klassas som netto-nollindustrier.

Koldioxidavskiljning och lagring

IF Metall anser att det är positivt att teknik kopplat till koldioxidavskiljning och lagring ingår i förslaget till förordning samt att medlemsstaterna förväntas kunna peka ut var lagring skulle kunna ske. Däremot är vi tveksamma till konkreta och tidsatta lagringsmål för hela EU och ser inte riktigt behovet av snäv tidsfrist för när medlemsstaterna ska ha rapporterat in vilken lagringskapacitet de har.

Stärkt kompetensförsörjning

IF Metall välkomnar att EU-kommissionen uppmärksammar kompetensförsörjningen. Kompetensfrågan har betydelse för såväl en rättvis klimatomställning för arbetstagare som för förutsättningarna att kunna de facto förverkliga omställningen. Vi noterar att kommissionen vill bidra till finansiering av etableringen av kompetensakademier som ska vidareutbilda, omskola och certifiera anställda utifrån behoven i netto-nollindustrierna. I grunden är detta en positiv ansats. Det är dock viktigt att kompetensakademier, liksom andra EU-instrument inom kompetensfrågan, utformas och anpassas efter de samverkansstrukturer, inte minst de som parterna på arbetsmarknaden står bakom, som redan finns för kompetensförsörjning, så att resurserna används på det mest effektiva sättet.

Koordinera netto-noll-industripartnerskap

IF Metall anser att det är värdefullt att en plattform för netto-nollindustri ska etableras för att utbyta information och samordna åtgärder inom förordningen. Det är särskilt positivt att EU-kommission lyfter fram att det ska råda goda villkor i de nya arbetsplatser som skapas i netto-nollindustrin samt att parterna på arbetsmarknaden ska engageras i arbetet inom plattformen. Involvering av parterna är idag ett område som erbjuder utvecklingspotential.

IF Metall är däremot kritiska till mängden information EU-kommissionen avser att samla in, eftersom det riskerar att bli en administrativ börda eller än värre att den används till att försöka detaljstyra omvandlingen till netto-nollindustri.

Mer effektiv tillgång till finansiering

IF Metall delar bedömningen att det behövs en mer effektiv tillgång till finansiering för netto-nollindustriprojekt och anser att det är positivt att en stor del av befintliga tillgängliga medel används till att främja grön industriell omställning. Vi vill dock framhålla att det är påfallande svårt att få en god och sammanhållen bild av hur EU-finansiering används för att främja utvecklingen av svensk industri, och då inte minst när det gäller undantag i statsstödsreglerna.

IF Metall är tveksamma till att EU gemensamt ska låna upp pengar och skapa en European Sovereignty Fund för att finansiera utvecklingen av gröna och digitala teknologier. Vi upplever att även utökade undantag i statsstödsreglerna kan vara problematiska. Sverige borde därför utforma en tydlig strategi för hur vi kan använda dessa på bästa sätt för att gynna investeringar i svensk industri.

IF Metall menar att de frågeställningar som finansieringen ger upphov till understryker vikten av en utvecklad dialog med industrins parter om nationell implementering av insatser som sker inom ramen för Industriplanen för den gröna given.

Avslutande kommentarer

IF Metall menar att det är beklagligt att EU-kommissionen har skickat ut förordningen på remiss, utan att ha gjort en närmare konsekvensanalys. Vi delar visserligen EU-kommissionens ambitioner för netto-nollindustrin och ser behovet av snabba åtgärder och resultat för att nå klimatmål, men anser att det är högst oklart om förordningen är rätt sätt att driva den industriella gröna omställningen framåt.

Med vänlig hälsning
Industrifacket Metall

Aleksandar Zuza
Utredare

Stefan Sjöquist
Utredningschef